

INTEGRIMI I MJETEVE DIGJITALE NË PROCESIN MËSIMOR NË KONTEKST UNIVERSITAR: RASTI I FAKULTETIT TË GJUHËVE TË HUAJA

Prof. Asoc. Dr. Anida Kisi

Departamenti i Gjuhës Frënge
Fakulteti i Gjuhëve të Huaja Universiteti i Tiranës
E-mail: anida.kisi@unitir.edu.al

Prof. Asoc. Dr. Elona Toro

Departamenti i Gjuhës Frënge
Fakulteti i Gjuhëve të Huaja Universiteti i Tiranës
E-mail: elona.toro@unitir.edu.al

Prof. Dr. Esmeralda Kromidha

Departamenti i Gjuhës Frënge
Fakulteti i Gjuhëve të Huaja Universiteti i Tiranës
E-mail: esmeralda.kromidha@unitir.edu.al

PËRMBLEDHJE

Ky artikull ofron një analizë të thellë të realitetit dhe perspektivave lidhur me integrimin e TIK-ut në mësimdhënien e gjuhëve të huaja në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja të Universitetit të Tiranës. Përdorimi i mjeteve digjitale në klasë ngre shumë pikëpyetje, kryesisht në dy aspekte: dobinë dhe efektivitetin e tyre pedagogjik, si dhe aftësitë e nevojshme që duhet të zotërojnë mësuesit. Si përdoret TIK-u në mësimin e gjuhëve të huaja? Çfarë vështirësish hasen? Cilat janë nevojat teknike dhe pedagogjike? Cilat janë nevojat për trajnim? Këto pyetje janë në qendër të shqetësimeve tona. Rezultatet e një sondazhi të kryer mes mësuesve të gjuhëve të huaja do të na lejojnë të kuptojmë më mirë situatën dhe të reflektojmë mbi avantazhet dhe disavantazhet e integritit të TIK-ut në sistemin tonë arsimor.

Fjalë çelës : TIK, gjuhë e huaj, trajnim, mësues, aftësi.

ABSTRACT

This article provides an in-depth analysis of the reality and perspectives regarding the integration of ICT in foreign language teaching at the Faculty of Foreign Languages of the University of Tirana. The use of digital tools in the classroom raises many questions, mainly in two aspects: their usefulness and educational effectiveness, as well as the necessary skills that teachers must possess. How are ICTs used in FL? What difficulties are encountered? What are the technical and pedagogical needs? What are the training needs? These questions are at the heart of our concerns. The results of a survey conducted among foreign language teachers will allow us to better understand the situation and reflect on the advantages and disadvantages of integrating ICT in our educational system.

Keywords: ICT, foreign language, training, teacher, skills.

Hyrje

Gjatë njëzet viteve të fundit, sistemi universitar shqiptar ka pësuar transformime të rëndësishme që kanë ndikuar në organizimin e studimeve, përmbajtjen e programeve dhe shumëllojshmërinë e diplomave. Reforma e Bolonjës dhe zbatimi i saj hapi perspektiva të reja integrimi dhe lehtësoi hapjen e universiteteve shqiptare ndaj homologëve të tyre evropianë dhe botërorë. Këto ndryshime kanë sjellë përfitime të shumta në rritjen e cilësisë së arsimit dhe harmonizimin e tij me standardet ndërkombëtare.

Që nga viti 1966, Departamenti i Gjuhës Franceze në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja (FGJH) pranë Universitetit të Tiranës ka qenë struktura kryesore në vend për trajnimin e mësuesve të gjuhës franceze për sistemin arsimor. Që nga viti 2007, modulet e TIK janë integruar në trajnimin fillestar të mësuesve në nivelin master në Didaktikë, dhe përmbajtja e programeve është modifikuar me qëllim përditësimin dhe përmirësimin e mësimdhënien. Ky zhvillim ka sjellë një rritje të interesit të mësuesve për teknologjinë dhe ka favorizuar integrimin e saj në klasa.

Aktualisht vihen re zhvillime pozitive dhe të shpejta që favorizojnë integrimin e teknologjisë digjitale në mësimdhënie dhe të nxëniet. Përdorimi i mjeteve digjitale në klasë ngre shumë pyetje, kryesisht në lidhje me dobinë dhe efikasitetin e tyre pedagogjik, si dhe aftësitë e nevojshme të pedagogëve. Ky artikull ofron një reflektim analitik mbi realitetin dhe perspektivat e integrit të TIK në mësimdhënie e gjuhëve në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja. Përmes një sondazhi të kryer mes pedagogëve të fakultetit, do të analizohen perceptimet, përvojat dhe praktikat e mësimdhënies, duke ofruar një pasqyrë të plotë të sfidave dhe mundësive të kësaj fushe.

TIK, formimi i pedagogëve të gjuhës dhe infrastruktura digjitale

Deri në vitin 2003, vit i shënuar me nënshkrimin dhe fillimin e zbatimit të reformës së Bolonjës në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja të Universitetit të Tiranës (Komisioni për Arsimin Universitar dhe Kërkimin Shkencor, 2014:12), kurrikula universitare për formimin e mësuesve të gjuhës franceze nuk ka përfshirë asnjë modul formimi për TIK. Megjithatë, duhet theksuar se studentët tashmë kishin njohuri bazë dhe aftësi fillestare në informatikë, software-ët Office dhe navigim në internet, të fituara përmes 40 orëve të lëndëve “Shkenca Kompjuterike” gjatë vitit të parë të studimeve universitare. Kështu, të gjithë mësuesit e gjuhës të diplomuar para vitit 2007 nuk kanë zhvilluar aftësi specifike në përdorimin e teknologjive për mësimdhënie/mësimnxënie të gjuhëve të huaja gjatë formimit të tyre fillestar.

Me sistemin e Bolonjës, Departamentet në FGJH kanë krijuar një diplomë master shkencor në mësimdhënie e gjuhëve të huaja duke përfshirë një modul TIK nga viti i parë i diplomës Master. Ky modul ka një objektivi të dyfishtë: nga njëra anë, përvetësimi i aftësive teknike në TIK dhe, nga ana tjetër, integrimi arsimor i mjeteve multimediale dhe burimeve online për të përmirësuar cilësinë e mësimdhënies dhe të të mësuarit.

Përveç kësaj, kurse të shumta trajnimi të vazhdueshme, duke përfshirë disa në TIK, janë ofruar për të gjithë mësuesit e gjuhëve (niveli universitar dhe parauniversitar) falë mbështetjes së Agjencisë Universitare të Frankofonisë (AUF).

Në vitin 2006, AUF hapi një kampus digjital në frëngjisht (CNF) në Tiranë, i cili ofron aktivitete trajnimi dhe shpërndarjen e informacionit shkencor dhe teknik. Shumë kurse trajnimi profesional janë organizuar në partneritet me universitetet anëtare të AUF-së në Shqipëri (përfshirë Universitetin e Tiranës), që synojnë trajnimin e trajnerëve dhe profesionistëve në fushat e TIK-ut dhe aftësive të TIK-ut. Që nga krijimi i saj, CNF e Tiranës ka organizuar rreth pesëdhjetë kurse trajnimi për trajnerë dedikuar mësuesve nga universitetet anëtare në Shqipëri, mësuesve të shkollave të mesme, pedagogëve, si dhe mësuesve nga vende të tjera të rajonit, si Rumania, Bullgaria, Polonia dhe Turqia.

Duke patur parasysh se kompetenca digjitale është një nga shtatë aftësitë kyçe që ofron kurrikula shqiptare e sistemit parauniversitar, e cila e konsideron mësuesin si ndërtues të njohurive, trajner dhe krijues mjedisesh të ngjashme me realitetin (IZHA, 2015). : 19), çdo vit, Ministria e Arsimit dhe Sportit publikon një listë të prioritetëve, ndër të cilat rekomandohet fuqimisht integrimi i TIK-ut në mësimdhënie/mësimnxënie. Instituti për Zhvillimin e Arsimit rekomandon gjithashtu përdorimin e formave hibride të trajnimit (pjesërisht të mësuarit në klasë dhe pjesërisht në distancë) ose të të mësuarit tërësisht në distancë (IZHA, 2016: 7). Publikohen raporte vjetore për trajnimin e mësuesve në shërbim, duke ofruar një pasqyrë të qartë të situatës aktuale, problematikave të hasura dhe propozime nga institucionet vendimmarrëse për përmirësimin e situatës.

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja ka ngritur nivelin e infrastrukturës teknologjike në ndihmë të mësimin dhe kërkuesve shkencorë me laboratorë bashkëkohorë të Interpretimit dhe Përkthimit, Përkthim dhe Multimedia, Laboratorin e Fonetikës, Laboratorin e Kërkimit Shkencor dhe Integritimit të Teknologjive në Mësimdhënie, Laboratorit Kërkimor në Didaktikën e Gjuhëve të Huaja, Përkthim, Letërsi dhe Lingjistikë - DiPLiing, Qendrën e Trajnimeve dhe Inovacionit Pedagogjik si edhe Auditorin Multifunksional.

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja në vitin 2022 ka qenë fitues me 2 projekte në Thirrjen për Projekte të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, për projekte të përbashkëta në kuadër të ndërkombëtarizimit të programeve të studimit për vitin akademik 2022-2023 dhe si rezultat i impelmentimit të suksesshëm të këtyre projekteve u realizuan 4 (katër) laboratorë të mësimdhënies dhe të kërkimit, të financuara drejtpërdrejt nga këto dy projekteve.

Gjithashtu nëpërmjet fondeve për kërkim dhe ekselencë të Universitetit të Tiranës gjatë vitit 2022 në FGJH u investua në 4 hapësira të dedikuara për kërkimin shkencor dhe procesin e mësimdhënies/mësimnxënies, për trajnime të vazhduara për mësuesit, përkthyesit, ndërmjetësit kulturor dhe stafit të UT-së, që dëshirojnë të përfitësojnë dijet e tyre në fushat përkatëse.

Risi është edhe investimi në një Qendër Multifunksionale të Këshillit Studentor dhe Klubeve studentore të FGJH-së, një mjedis bashkëkohor tërësisht në funksion të veprimtarive akademike dhe socio-kulturore të studentëve.

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja vë theksin tek rëndësia e këtyre projekteve infrastrukturore në shërbim të zhvillimit të kapaciteteve të infrastrukturës akademike, didaktike dhe kërkimore, të rritjes së cilësisë së mësimdhënies dhe kërkimit duke mundësuar realizimin e hulumtimeve dhe punëve kërkimore me standarde të larta. Nga ana tjetër, këto projekte kanë një impakt të drejtpërdrejtë në kuadër të ndërkombëtarizimit të programeve të studimit, inovacionit pedagogjik në mësimdhënie, rritjes së kërkuesve shkencorë vendas e të huaj duke realizuar takime, tryeza apo konferenca të përbashkëta.

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja i Universitetit të Tiranës ka bërë përparime të rëndësishme në ngritjen e kapaciteteve infrastrukturore për të mbështetur mësimdhënien dhe kërkimin

shkencor, duke krijuar laboratorë të specializuar dhe hapësira për trajnime të vazhduara, si dhe duke realizuar projekte të suksesshme për ndërkombëtarizimin e programeve të studimit. Këto investime janë të rëndësishme për rritjen e cilësisë së arsimit dhe kërkimit, si dhe për përmirësimin e kapaciteteve akademike dhe didaktike në Shqipëri.

Orientimet strategjike dhe standarde teorike mbi aftësitë digjitale të mësuesve

Përmirësimi dhe funksionimi i duhur i teknologjisë digjitale në procesin mësimor përbën një bosht madhor veprimi të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit për arritjen e objektivit të dytë strategjik: “Të nxënit cilësor dhe bashkëpunues”. Kjo nismë zhvillohet rreth tre komponentëve kryesorë: infrastrukturës, përbajtjes digjitale mësimore dhe aftësive të mësuesve (MASR, 2021).

Për sa i përket infrastrukturës, është thelbësore që institucionet të pajisen me njetet e nevojshme të TI-së, si kompjuterët dhe tabelat digjitale dhe të garantohet një lidhje interneti me shpejtësi të lartë, e aksesueshme në zona të ndryshme të institucioneve arsimore, përtej sallave të informatikës. Aspekte të tjera të rëndësishme përfshijnë mbështetjen teknike, aksesin në portalet arsimore dhe krijimin e një kuadri legjislativ dhe infrastrukturor për komunikimin digjital institucional (blogimi, ndarja e skedarëve, rrjetet sociale, videokonferencat).

Për sa i përket përbajtjes mësimore digjitale, synohet krijimi i burimeve digjitale në gjuhën shqipe, në përputhje me kurrikulën kombëtare dhe Kornizën e Kompetencave të Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit për Mësuesit (UNESCO, 2012). Lundrimi i sigurt për studentët dhe ndërgjegjësimi për rreziqet që lidhen me internetin, si dhe hapat e nevojshëm për respektimin e të drejtës së autorit dhe pronës intelektuale, janë gjithashtu prioritete.

Zhvillimi i aftësive të mësuesve përfshin promovimin e modeleve të suksesshme të të mësuarit duke përdorur përbajtjen digjitale, zbatimin e standardeve ndërkombëtare për vlerësimin e aftësive të mësuesve në TIK dhe për trajnimin e tyre, shkëmbimet ndërmjet shkollave dhe mësuesve dhe krijimin e rrjeteve lokale dhe kombëtare.

Në kuadër të digjitalizimit të procesit mësimor dhe përvojës së krijuar në mësimdhënie të zhvilluar me ndihmën e teknologjive gjatë pandemisë Covid 19, studentë dhe mësuesit e Fakultetit të Gjuhëve të Huaja (FGJH) të Universitetit të Tiranës, u përballën me sfida në drejtim të njohjes dhe përdorimit të mjeteve digjitale për qëllime akademike. Në këto kushte, mësuesit dhe studentët u nxitën të zhvillojnë risi pedagogjike në vend të të mësuarit tradicional në klasë, duke zhvilluar metoda më aktive bashkëpunuese.

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja ka zhvilluar një sërë strategjish për zhvillimin e infrastrukturës digjitale të fakultetit (Strategjia e zhvillimit të Fakulteteve të Gjuhëve të Huaja 2021-2024, 2021:11) por edhe për zhvillimin e mësimdhënies dhe mësimnxënies. Siç e theksuam edhe më lartë, sallat e ofruara nga fakulteti janë aktualisht të pajisura me tabela digjitale dhe me një lidhje interneti me shpejtësi të lartë. Një sërë kursesh trajnimi për përmirësimin e aftësive digjitale të ekipit mësimdhënës dhe studentëve u zbatuan në periudhën 2021-2024. (Strategjia e mësimdhënies në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja, 2022: 9)

Në këtë kontekst, kemi vërejtur se është e nevojshme jo vetëm zotërimi i përdorimit të mjeteve digjitale, por edhe integrimi i tyre për të ndihmuar në mënyrë efektive si në procesin e mësimdhënies ashtu edhe në procesin e të nxënit. Teknologjitë e informacionit

dhe komunikimit duhen konsideruar si mjete thelbësore, jo vetëm për kërkimin e informacionit dhe për të bërë prezantime, por edhe për të kontribuar në ndërtimin e koncepteve, aftësive dhe qasjeve të mësimdhënies (IZHA, 2016: 8-11).

Shumë studiues pajtohen me mendimin se integrimi i TIK-ut në arsim ka transformuar metodat e mësimdhënies dhe të të nxënit, dinamikën ndërmjet mësuesve dhe nxënësve, si dhe marrëdhënien me dijen (Devauchelle, 2012). Këto transformime e ndërlikojnë rolin e mësuesve (Lessard dhe Tardif, 1999). Ndryshimi i konteksteve arsimore kërkon zhvillimin e aftësive të reja, veçanërisht teknologjike dhe transversale, thelbësore për integrimin e teknologjisë digjitale në klasë. *“Përtej këtij efekti pozitiv psikologjik, teknologjitë dixhitale, në përdorimet e tyre pedagogjike, janë mjete që nxisin nxënien, duke modifikuar thellësisht strategjitë e nxënësve për të nxënë dhe të mësuesve për mësimdhënien”* (Klein, 2013, f. 8).

Perrenoud¹ mbështet integrimin e teknologjive të reja në mësimdhënie për të demokratizuar arsimin, për të diferencuar pedagogjinë dhe për të reduktuar dështimin akademik. TIK-u e inkurajon rinovimin e përmbytjes dhe metodave të mësimdhënies dhe promovon qasje aktive, pjesëmarrëse dhe bashkëpunuese. Kjo siguron një hapje të shkollës ndaj komunitetit, sjell një njohje më të mirë të diversitetit kulturor, zgjeron dialogun me prindërit dhe inkurajon pjesëmarrjen e tyre në jetën shkollore (Perrenoud, 1994).

Raby (2004) identifikon katër faza në procesin e integritit të TIK-ut:

- *Faza e ndërgjegjësimit*: mësuesi e përdor TIK-un pak ose aspak, por ai ka rreth vetes mësues që e përdorin.
- *Faza e përdorimit personal*: përfshin tri faza: motivimin, familjarizimin dhe eksplorim-përvetësimin.
- *Faza e përdorimit profesional*: përfshin motivimin dhe përvetësim-eksplorimin, me mësuesin që përdor TIK-un për të kërkuar informacion, komunikuar, shkëmbyer dhe prodhuar burime pedagogjike.
- *Faza e përdorimit pedagogjik*: ndahet në katër etapa: njohje, eksplorim, integrim dhe përvetësim. Kjo fazë karakterizohet nga përdorimi i shpeshtë dhe i rregullt i TIK-ut nga studentët në kontekste të të nxënit aktiv dhe kuptimplotë, siç janë projektet, qasja bashkëpunuese dhe zgjidhja e problemeve (Raby, 2004, f. 55).
- *Faza e fundit, përdorimi shembullor*, ka të bëjë me mësuesit që mund të shërbejnë si model për kolegët e tyre.

Në Shqipëri, udhëzimet institucionale për integrimin e TIK-ut në mësimdhënie përputhen me parimet e “Kornizës së Kompetencës së TIK-ut të UNESCO-s për mësuesit”. “Përdorimi i teknologjive të reja në arsim nënkupton role të reja për mësuesit, pedagogji të reja, si dhe qasje të reja për trajnimin e mësuesve” (UNESCO, 2012: f. 14). Integrimi i suksesshëm i TIK-ut në klasë varet nga aftësia e mësuesve për të strukturuar në mënyrë novatore mjedisin mësimor, për të bashkuar teknologjitë me pedagogji të reja dhe për të krijuar klasa më aktive, duke stimuluar ndërveprimin bashkëpunues (UNESCO, 2012: f. 15). Kuadri thekson se zhvillimi profesional i mësuesve është thelbësor për përmirësimin e arsimit dhe duhet të fokusohet në disa ndryshime në mësimdhënie, duke ekspozuar aftësitë e nevojshme në të gjitha aspektet e veprimtarisë profesionale të mësuesve e pedagogëve.

¹ Ph. Perrenoud – profesor në Fkultetin e psikologjisë dhe shkencave të edukimit, Universiteti i Gjnevës.

Analiza e të dhënave të pyetësorit

Në kudër të projektit « Didaktika Digjitale e Mësimdhënies/Nxënies dhe Kërkimit Shkencor në UT - (DiDiRes)» ne kryem një anketim të pedagogëve të Fakultetit të Gjuhëve të Huaja (FGJH) nëpërmjet një pyetësori me synimin për të vlerësuar aftësitë e tyre në përdorimin e mjeteve digjitale në auditor dhe jashtë tij, përfitimet që përdorimi i tyre sjell për studentët, si dhe sfidat e hasura gjatë integrimit të teknologjisë në procesin mësimor. Pyetësori përbante 19 pyetje dhe mori 41 përgjigje, duke përdorur Google Forms si platformë për mbledhjen e të dhënave. Përgjigjet u gjeneruan në mënyrë automatike nga platforma Google Forms. Pyetjet ishin kryesisht me alternativa dhe vetëm një pyetje e hapur për komente.

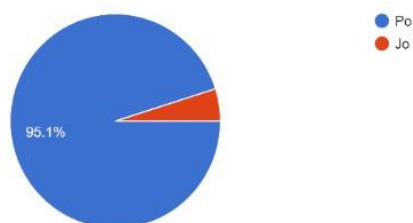
Pyetjet synonin të tregonin:

- përdorimin e llojeve të mjeteve digjitale nga pedagogët në auditor dhe në shtëpi;
- llojet e veprimtarive mësimore të zhvilluara me këto mjete;
- të mirat dhe vështirësitë në përdorimin e tyre;
- perceptimin e pedagogëve mbi aftësinë e tyre digjitale;

Një nga pyetjet e para të pyetësorit kërkonte të vlerësonte aftësitë digjitale të pedagogëve në përgatitjen e veprimtarive mësimore. Përgjigjet treguan një zotërim shumë të mirë të nivelit të aftësive, me një pjesë të konsiderueshme të të anketuarve që ndjeheshin të sigurt në përdorimin e teknologjisë, ndërsa disa të tjerë shprehën nevojën për përmirësim të mëtejshëm.

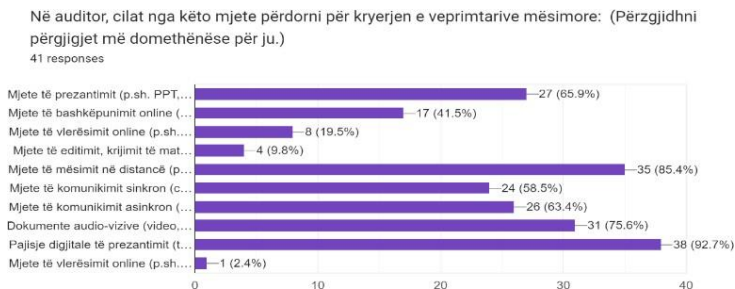
A e ndjeni të nevojshme të përmirësoni aftësitë tuaja digjitale në përdorimin e mjeteve/burimeve të informacionit në kuadër të përgatitjes së veprimtarive mësimore ?

41 responses

Grafiku 1: A e ndjeni të nevojshme të përmirësoni aftësitë tuaja digjitale në përdorimin e mjeteve/burimeve të informacionit në kuadër të përgatitjes së veprimtarive mësimore?

Në auditor, mjetet më të përdorura nga pedagogët përfshijnë projektorët, programet e paraqitjes, dhe platformat online për diskutime. Jashtë auditorit, pedagogët përdornin shpesh burime të tilla si platforma të menaxhimit të mësimit dhe mjetet për krijimin e materialeve edukative.

Grafiku 2: Në auditor, cilat nga këto mjete përdorni për kryerjen e veprimtarive mësimore?

Ndarja e përgjigjeve tregon se mjete të prezantimit si PPT dhe video janë përdorur nga 65.9% e të anketuarve, ndërsa mjetet e bashkëpunimit online si Google Drive dhe Teams janë përdorur nga 41.5%. Mjete të vlerësimit online si Quizlet dhe Kahoot janë përdorur nga 19.5% e të anketuarve, dhe mjete të editimit dhe krijimit të materialeve si Canva nga 9.8%. Mjetet e mësimit në distancë si Zoom dhe Google Meet janë përdorur nga 85.4%, ndërsa mjetet e komunikimit sinkron për chat dhe mesazhe nga 58.5%, dhe për video thirrje nga 63.4%. Dokumentet dëgjimore-pamore janë përdorur nga 75.6%, pajisjet digjitale të prezantimit nga 92.7%, dhe mjetet e vlerësimit online si Forms nga 2.4%. Ky grafik ndihmon për të kuptuar frekuencën e përdorimit të mjeteve mes të anketuarve, duke treguar që pajisjet digjitale të prezantimit, mjetet e mësimit në distancë dhe dokumentet audio-vizive janë më të përdorurat. Kjo tregon një tendencë të qartë drejt teknologjisë digjitale dhe mësimit në distancë, duke reflektuar nevojat për fleksibilitet dhe ndërveprim në procesin mësimor.

Grafiku 3: Jashtë auditorit, cilat nga këto mjete përdorni ju për zhvillimin e veprimtarive mësimore?

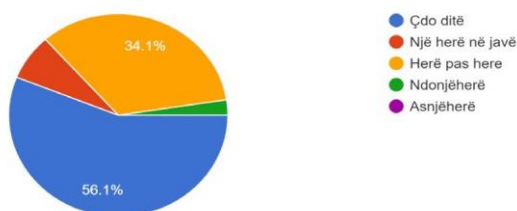
Mjetet e mësimit në distancë si Zoom dhe Google Meet janë më të përdorurat me 85.4%, pasuar nga mjetet e komunikimit sinkron (chat, mesazhe) me 78%, dhe prezantimet (p.sh. PPT, video) me 53.7%. Mjetet e bashkëpunimit online (p.sh. Google Drive, Teams) përdoren nga 29.3% dhe mjetet e vlerësimit online (p.sh. quizlet, kahoot) nga 22%. Shikimi i materialeve audio-vizive dhe komunikimi sinkron për video thirrje

janë gjithashtu shumë të përdorura me përkatësisht 70.7% dhe 73.2%. Mjetet e editimit dhe krijimit të materialeve përdoren më pak, vetëm nga 14.6% e të anketuarve. Ky grafik pasqyron qartë varësinë e konsiderueshme të përdoruesve nga mjetet digjitale dhe teknologjia për mësimin dhe komunikimin jashtë auditorit, duke theksuar rëndësinë e fleksibilitetit dhe ndërveprimit në procesin mësimor bashkëkohor.

Një pyetje specifike synonte të tregonte se si pedagogët i kishin fituar aftësitë e tyre në përdorimin e mjeteve digjitale. Shumica dërrmuese e të anketuarve (87.8%) kanë mësuar nëpërmjet kërkimeve personale online, duke treguar rëndësinë e vetë-mësimit dhe qasjes në burimet e informacionit të disponueshme në internet. Gjithashtu, pjesëmarrja në kurse dhe trajnime (51.2% në klasë dhe online 41.5%) kanë luajtur një rol të rëndësishëm në zhvillimin e këtyre aftësive. Ndërkohë, vetëm një pjesë e vogël e të anketuarve (26.8%) kanë mësuar nga kolegët, duke sugjeruar se bashkëpunimi dhe shkëmbimi i përvojave mes mësuesve mund të jetë një hapësirë për mirësimi.

Nga rezultatet, është e qartë se shumica dërrmuese e pedagogëve përdorin mjete dhe burime informacioni çdo ditë për qëllime mësimdhënieje (56.1%), ndërsa një pjesë tjetër e konsiderueshme i përdor ato një herë në javë (34.1%). Kjo tregon një varësi të lartë nga këto mjete për të mbështetur procesin mësimor në përditshmëri.

Sa shpesh i përdorni ju këto mjete/burime informacioni për qëllime mësimdhënieje:
41 responses

Grafiku 4: Sa shpesh i përdorni ju këto mjete/burime informacioni për qëllime mësimdhënieje?

Një tjetër pjesë e rëndësishme e pyetësorit shqyrtonte përfitimet e përdorimit të mjeteve digjitale për studentët. Përgjigjet sugjeruan se përdorimi i teknologjisë ndihmonte në përmirësimin e angazhimit dhe ndërveprimit me studentët, si dhe në lehtësimin e qasjes në burime të ndryshme mësimore.

Në lidhje me llojet e veprimtarive mësimore online, shumica e të anketuarve preferojnë të zhvillojnë shpjegimin e koncepteve (55%), ndjekur nga vlerësimi i njohurive përmes testeve online (34%), plotësimi i informacioneve nga burime online (37%), dhe bashkëpunimi online për punë në grup (30%). Nëse vijohet me analizën, përfitimet e përdorimit burimeve digjitale të informacionit në studimin në shtëpi përfshijnë mundësinë për të marrë informacion sipas preferencave personale (67%), përdorimin e burimeve të ndryshme të informacionit në përputhje me stilin e mësimit (39%), gjetjen e informacionit nga burime të ndryshme (34%), dhe ndjekjen e ritmit të vet të mësimit (30%).

Ndër strategjitë e të mësuarit aktiv, 71% e pedagogëve përdorin të mësuarin në bashkëpunim, 56% të mësuarit bazuar në problemzgjdhje ose projekt dhe të mësuarit

duke vepruar. Pedagogët vlerësojnë se studentët i përdorin aktualisht mjetet digjitale për t'u ushtruar, për të bashkëpunuar, për të marrë informacione dhe për të mësuar në mënyrë të pavarur.

Grafiku 5: Cilat strategji të të mësuarit aktiv përdorni në klasën tuaj?

Pyetjet përfunduese të pyetësorit trajtonin problemet dhe sfidat që pedagogët kishin hasur gjatë përdorimit të mjeteve digjitale. Sfidat e zakonshme përfshinin probleme teknike, mungesë të pajisjeve të njaftueshme, dhe nevojën për trajnime të mëtejshme për të përdorur në mënyrë efektive teknologjinë në mësimdhënie. Megjithatë, disa probleme që kanë përmendur të anketuarit lidhen me vështirësitë e përdorimit të këtyre mjeteve nga celulari (29%), vështirësinë në zgjedhjen e burimeve të duhura të informacionit (23%), dhe mungesën e besimit në informacionin e gjetur online (23%). Në këtë kontekst, shfaqet nevoja për një përmirësim të aksesit dhe besueshmërisë së burimeve të disponueshme në internet për të përmirësuar përvojën e studimit në shtëpi.

Nga ana tjetër, pedagogët ndjejnë nevojën për të përmirësuar aftësitë e tyre digjitale në përdorimin e mjeteve digjitale në kuadër të veprimtarive mësimore dhe janë mëse të bindur për ndikimin pozitiv të tyre në përvojën e mësimdhënies. Shumica e pedagogëve theksuan nevojën për trajnim të vazhdueshëm në përdorimin e mjeteve digjitale për të përmirësuar aftësitë e tyre dhe për të mbajtur hapin me ndryshimet e shpejta teknologjike.

Diskutime dhe Përfundime

Aftësitë, interesi dhe qasja pozitive për të integruar mjetet digjitale në mësimdhënie janë disa nga pikat më të forta të evidentuara në këtë studim. Ky entuziazëm dhe gatishmëria për të përdorur teknologjinë krijojnë një bazë të qëndrueshme për përmirësimin e procesit mësimor dhe rritjen e angazhimit të nxënësve.

Ndonëse aftësitë dhe interesi janë të larta, ka disa drejtime që kërkojnë përforsim dhe përmirësim të aftësive. Përshtatja optimale e mjeteve me objektivat dhe rezultatet e synuara të të nxënësve, e njohur si skenari pedagogjik, është thelbësore për të siguruar suksesin e teknologjisë në procesin mësimor. Gjithashtu, zhvillimi i aftësive digjitale të studentëve dhe pedagogëve duhet të vazhdojë të jetë një prioritet, për të siguruar përdorimin efektiv dhe të qëndrueshëm të mjeteve digjitale në mësimdhënie.

Pedagogët shprehin dëshirën për trajnime periodike, pasi përditësimi i njohurive është i nevojshëm për shkak të ndryshimeve të shpejta në mjetet digjitale. Integrimi i TIK në mësimdhënie është i pashmangshëm dhe aftësimi digjital është pjesë e formimit të përgjithshëm të pedagogëve dhe studentëve. Ky aftësim duhet të përditësohet dhe

përshtatet me nevojat specifike për të ndihmuar dhe mos penguar procesin mësimor.

Një tjetër shqetësim është ruajtja e qasjes të studentëve në llogaritë e tyre në Teams, që të vazhdojnë ta përdorin atë si pjesë të përditshmërisë. Është vënë re se shumë studentë nuk e përdorin më, ndoshta sepse edhe pedagogët nuk e përdorin më. Platforma mësimore digjitale Teams duhet shfrytëzuar për të ruajtur kontaktin me mësimdhënien në distancë dhe për të përmirësuar aftësitë ndërdisiplinore të studentëve. Mjetet digjitale janë ndihmuese, efikase dhe motivuese në procesin mësimor.

Institucioni duhet të organizojë më shumë trajnime për integrimin e mjeteve digjitale bashkëkohore në procesin mësimor. Një proces i suksesshëm arrihet kur studentët kanë të garantuara pajisjet, internetin dhe njohuri të mira për të realizuar studimin jo vetëm në auditorë por edhe jashtë tyre. Trajnimet e vazhduara janë të nevojshme për njohjen dhe përdorimin konkret të metodave të digjitalizuara në mësimdhënie.

Sidoqoftë, përdorimi i mjeteve digjitale nuk duhet të zëvendësojë çdo aspekt të mësimdhënies dhe nxënies. Librat dhe materialet tradicionale duhet të vazhdojnë të përdoren, pasi kanë rëndësinë e tyre. Mjetet digjitale janë të vlefshme për zhvillimin sa më të mirë të orës së mësimi dhe ndihmojnë procesin mësimor kur përdoren në mënyrë inteligjente.

BIBLIOGRAFIA

DEVAUCHELLE, B. (2012) *COMMENT LE NUMÉRIQUE TRANSFORME LES LIEUX DU SAVOIR*. LIMOGES, FYP ÉDITIONS.

GUCHON, N., (2012) *VERS L'INTÉGRATION DES TIC DANS L'ENSEIGNEMENT DES LANGUES*. PARIS, DIDIER.

HAXHIYMERI, E. & N. MITA, (2015) *RAPORT MBI ZHVILLIMIN PROFESIONAL DHE VLERËSIMIN E MËSUESVE NË SHQIPËRI*. TIRANA, KOALICIONI PËR ARSIMIN E FËMIJËVE NË SHQIPËRI - [EN LIGNE]. DISPONIBLË EN [HTTP://WWW.CRCA.AL/SITES/DEFAULT/FILES/PUBLICATIONS/RAPORT%20PER%20VLERESIMIN%20E%20MESUESVE.PDF](http://www.crca.al/sites/default/files/publications/Raport%20per%20vleresimin%20e%20mesuesve.pdf) [DERNIER ACCÈS LE 15 FÉVRIER 2018]

Demaizière, F. & M. Grosbois. (2014) «Numérique et enseignement-apprentissage des langues en Lansad – Quand, comment, pourquoi ?». In *apprentissage des langues et systèmes d'information et de communication (Alsic)*. Vol.17 [ligne]. Disponible en <http://journals.openedition.org/alsic/2691> [Dernier accès le 15 février 2018] DOI : 10.4000/alsic.2691

Instituti i Zhvillimit të Arsimit, (2015) *Te nxënit në situata, konstruktivizmi dhe teknologjia*. IZHA, MASH, - [En ligne]. Disponible en <http://izha.edu.al/new/wp-content/uploads/2017/03/Udhezuesi-me-situata-te-te-nxenit-me-TIKun.pdf> [Dernier accès le 15 février 2018]

Instituti i Zhvillimit të Arsimit, (2016) *Raporti Kombëtar për identifikimin e nevojave për trajnim të drejtuesve dhe mësuesve të shkollave në arsimin parauniversitar*. Tirana, IZHA - [En ligne]. Disponible en <http://online.flihtml5.com/zovq/lisj/#p=9> [Dernier accès le 15 février 2018]

Instituti i Zhvillimit të Arsimit, (2016) *Raporti mbi formimin fillestar të mësuesve në Institucionet e Arsimit të lartë Shqiptar*. Tiranë, IZHA - [En ligne]. Disponible en :<http://izha.edu.al/neë/2017/03/21/raport-formimi-fillestar-i-mesuesve-ne-institucionet-e-arsimit-te-larte-shqiptar/> [Dernier accès le 15 février 2018]

Instituti i Zhvillimit të Arsimit, (2017) *Raporti i arritjeve IZHA, shtator 2013- dhjetor 2016*. Tiranë, IZHA - [En ligne]. Disponible en <http://izha.edu.al/neë/2017/03/30/raporti-i-arritjeve-izha/> [Dernier accès le 15 février 2018]

Karsenti, T., (2008) Intégration pédagogique des TIC : quelles sont les stratégies les plus efficaces? Communication présentée à praTIC, Genève - [En ligne]. Disponible en <http://tecfa.unige.ch/pratic/ressources/conferences.php> [Dernier accès le 15 février 2018]

Komisioni për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor, (2014) *Raporti përfundimtar për reformimin e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor*. Tiranë, - [En ligne]. Disponible en : https://arsimi.gov.al/files/userfiles/reformaalksh/Raport_Final_Ministria_Arsimit.pdf [Dernier accès le 15 février 2018]

Lessard, C. & M. Tardif, (1999) *Le travail enseignant au quotidien : contribution à l'étude du travail dans les métiers et les professions d'interactions humaines*. Québec, Presses de l'Université Laval.

Mangenot, F., (2000) L'intégration des TICE dans une perspective systémique. in *Langues modernes*, Vol 3/2000, pp. 38-44.

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinise (2017) *Për zhvillimin profesional të punonjësve arsimorë*. Tiranë, MASH - [En ligne]. Disponible en : http://www.arsimi.gov.al/files/userfiles/parauniversitar/ZHPPA/Udhezimi_per_Zhvillim_Profesional.pdf [Dernier accès le 15 février 2018]

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinise (2014) *Dokumenti i strategjisë së zhvillimit të arsimit parauniversitar 2014-2020*, Disponible en <https://arsimi.gov.al/files/userfiles/apu/2016/STRATEGJIA-2014-2020.pdf> [Dernier accès le 15 février 2018]

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinise, (2014) *Reforma e sistemit arsimor parauniversitar, raporti paraprak*. Tiranë, MASH - [En ligne]. Disponible en https://arsimi.gov.al/files/userfiles/parauniversitar/RAPORTI_Korrik.pdf [Dernier accès le 15 février 2018]

Ministria e Inovacionit dhe Administratës Publike, (2014) *Draft Strategjia, Axbenda digjitale e Shqipërisë*. Tiranë, MIAP - [En ligne]. Disponible en http://www.inovacioni.gov.al/files/pages_files/14-11-11-03-51_2014-2020 [Dernier accès le 15 février 2018]

Raby, C., (2004) *Analyse du cheminement qui a mené des enseignants du primaire à développer une utilisation exemplaire des technologies de l'information et de la communication (TIC) en classe*, Thèse de doctorat, Université du Québec à Montréal, - [En ligne]. Disponible en <https://tel.archives-ouvertes.fr/edutice-00000750> [Dernier accès le 15 février 2018]

UNESCO, (2012) *TIC UNESCO: un référentiel de compétences pour les enseignants*. Paris, UNESCO - [En ligne]. Disponible en <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002169/216910f.pdf> [Dernier accès le 15 février 2018]